

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Chaos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

sibi rixas contentionesve quarit, *ὅν ὁ γένην* dicitur. Harum rerum causa extrema Germanorum gentes, Aillyi appellatae, pro armis formas Aprorum olim gestare solita, una cum Matris deorum insigni, qua superstitione etiam inter hostes sese, tutos arbitrabantur. Apri porro vim & fulmineum illud robur admiratur Oppianus, quandoquidem in venatione oppressus, tandem cum occubuerit dentes usque adeo ignitos praeseferat, ut fetæ de collo adhuc trepidantibus avulsæ, dentibusque ad motæ, quasi prunis ardentibus applicitæ concrispentur, sique propius adhærescant, concrementur. Sane Canes si tunc temporis ejus dentes attigerint, tacti cutem perpetuis stigmatibus inuruntur. Tantam hunc tamen bellæ istius ferocitatem & impetum (ut *κατὰ πάλαιον* hoc dicam) facile declinari posse docet Democritus, qui eos ab Apris impeti negat, qui Cancris ungulas ac pedes alligatos gestarint. Quod vero Aprum hunc Unifestem Homerus dixit, haudquaquam hujusmodi coitus raritatem, ut aliqui putant, indicat, sed historiam ipsam, quam verissimam esse dicit Aristoteles: plerumque enim inter pacendum eo quo defertur impetu truncis & sippiibus acutis testes atterit, ut vix unus interdum relinquatur incolumis.

Huc spectat illud Horatii. Aut cum Tonantis, Ec. 4. Car. Ode 2.

ÆSTAS ET HYEMS. CAP. XX.

ÆSTATEM per factum suum significari tam ex historia, quam ex vulgato dictorio docuimus. Nunc cur A per hyemale tempus hieroglyphica imagine significaret, referendum. Hyemis utique facies hispida est, aspera & horrida, hispidus, asper & horridus est A per. Humida, lutosa, pruinosaque hiems est, humidis, lutosis, pruinosisque locis A per delectatur, quibus dum fruitur, oblaesivum sibi maxime omnium videtur. Adde quod hyemali fructu, quippe glande, pascitur. Adonin ab Apro confectum, mythologi prodidere, quem Venus luget insolabiliter: id quid sibi velit operæ pretium fuerit explicare. Adonin mysteriorum interpretes Solem esse autumant, Hemisphæria duo statuunt Astronomi, lucis unum, tenebrarum alterum. Fines describunt in Zodiaco, hemisphærii superioris ab Arietis puncto primo ad Virginem usque; permeatam: inferioris à Libra ad extremos usque Pisces. In superioribus autem his signis major lucis participatio, in inferioribus longiores tenebræ. Incolit elegans Venus superius hemisphærium, lutulenta Sus inferius. Cum igitur Sol nobis excipi videtur à tenebris, Adonis ipse conficitur, hinc reliquum est, ut Venus luctu & mœrore contabescat: quæ lucem quam amabat privata, lugubrem quodammodo pallam induere cogatur. Hinc idem apud Ægyptios longæ quaritus Osiris, & Cereris tandem inventus diligentia.

Adonin ab Apro confecti hieroglyphica explicatio.

VENUS. CAP. XXI.

DIU vero apud Ptolemaum cognomento Assertorem, disputatum ferunt à peritissimis viris de Plutone, declaratumque demum est, eundem esse & Osirim & Plutonem. Cererem autem eandem ac Venerem haberi, cui cum nitor & munditia sit cordi, merito sibi proponit suam semper abominabilem, animam uti manifestum, spurcissimum, quod in Adonis elegantiam usque adeo servare gessit. Sane apud Sicyonios, cum victimarum omnium femora Veneri adoleri solita essent, unius tantum Suis ob huius facti memoriam, femora non adurebantur. Quoniam vero Venerem hic eam ponimus quam Cœlitem appellat Plato, quæ pura, nitida, lucis ac splendoris studiosa est, non humilè vulgaremque quæ sua conscia turpitudinis in antro secudebat, fornicibus & arborum umbris septa minime absurdum est, quod ex veteribus nonnulli tradidere suillum genus adeo invisum Veneri, quod immundissimi sunt Sues ex omni mansueto pecore, uti superius ostensum est.

ADONIS. CAP. XXII.

Hyemis figura.

QUA demum effigie ostentaretur Adonis iste in hyemalis temporis hieroglyphicum, recitare non pigeat. Simulacrum enim ejus in Libano monte olim tali habitu visebatur, obnupto scilicet capite, specie tristi, faciem manu læva, dextra amictum sustinente, in quem lacrymæ confluere videbantur: quæ omnia speciem hyemis describunt.

CHAOS. CAP. XXIII.

Sues tenebrarum symbolum.

ET quoniam ita sunt mortalium ingenia, ut quod ab uno aliquo scriptore sit excogitatum, aut memorie mandatum, nunquam alii desint qui priorum industriam labefactare conentur, sunt qui tradant Ægyptos non ea de causa suillo generi pepercisse, quod impurum id esse decrevisset, sed veneratio animalis id tenebrarum symbolum haberetur: cumque illi tenebras longe anti-

Antiquiores luce prædicarent, cujusmodi quippe erat illud quod dixere Chaos inanis, bruta, & stupens materia, formæ expers, ac tenebrarum omnium conceptaculum, eaque de causa Porcum tenebrarum & cæcitatæ simulacrum esse profiterentur, quod oculos ita superne obumbratos supercilli prominentia fortitus est, ut cælum tot luminibus insigne, tot lampadibus illustre, nunquam intueatur, cernuus vero semper humum despiciat; terram inquam ipsam, & noctis & totius obscuritatis parentem unice contempletur, congrua admodum visa est similitudo, & vera sympathia: ut, qui tanto cultu tenebras prosequerentur, animal averfam à luce identidem admirarentur: nam ea quoque de causa Crocodilum, ut loco suo dictum videbis, pro Deo coluerunt. Porro Alexander Aphrodisæus Suem ait pronum adeo, ciboque deditum, ut si forte sursum aspiceretur, protinus stupore percussus sileat ob insolentiam. Addunt hepar ejus imminui cava Luna, atque consensum cum ea quandam habere, Luna vero sunt pulla omnia dedicata.

PORCI CULTUS. CAP. XXIV.

B quinimo adjiciunt, non Ægyptios tantum id honoris Porco habitum voluisse, verum alias etiam gentes Porcum inter numina collocasse. In Creta enim sacra erat Sus, quod creditum sit animal hoc nascenti Jovi mammam summisse, puerique vagitum, ne audiretur à quopiam grunnitu pervicisse: licet hoc Amalthææ Capræ assignent plurimi, usque adeo nullum apud vetustatem illam totius imperitam veritatis, tam impudens mendacium erat, quod vanitas eorum temporum non admitteret, & religiosissime approbaret.

MILITARIS ORDO. CAP. XXV.

Porcum sane Romani inter signa militaria non sunt admittere dedignati: quæ quintum continebant locum, & instructæ aciei rationem figuramve quandam, *Porcinam frontem* appellabant.

JOVII. CAP. XXVI.

In gestaminibus vero militaribus Romanorum quæsierit forte aliquis, quid sibi velit Sus coloris ^{sua rufi coloris quid.} rufi, habitu quodam fedenti, positus quippe clunibus, ac reliquo corpore surrecto, quæ spectatur in cæruleo clypeo, cujus marginè ruber ambit circulus. Insigne hoc erat eorum ordinum, qui Jovii appellabantur, Diocletiani principatu, & sub illustri viro, Magistro peditum nuncupato, militabant.

HONORIANI. CAP. XXVII.

In eadem igitur Romana militia præferbatur albus clypeus, cujus aureus erat umbilicus à luteo circulo circumscriptus. Circulo innitebantur dimidiati Porci duo coloris præfani, alter alterum inspeciente. Insigne hoc erat eorum militum, qui Honoriani vocati sunt, ab Honorio principe instituti, hi que sub Magistro equitum stipendia faciebant.

AGRICOLA. CAP. XXVIII.

Sed ut ad Ægyptios redeamus, sunt qui aliam etiam affirmant causam, cur animal hoc Ægyptii voluerint esse inviolabile: nempe quod apud eos Porci agricolationis usum præstarent, frumentariamque rem alicubi solis eorum operis adjuvarent. Nam qui, ut Eudoxus ait, propinquiorem Nilo regionem accolunt, quæ fatis mollis & irrigua est, nullo aratri, rastrive aut farculi usu freti, suilibus tantum vestigiis terram subigunt: exundante scilicet Nilo remollescit terra, cumque redierit in alveum, lementem faciunt, inde Porcos abigentes oculunt & terræ mandant, dum illi & rictu terram subvertunt, & sparsa per agrum semina pedibus occulcant. Sane Latini utilissimum satis sulcum ^{Porca utilissimus sulcus.} Porcam appellaverunt, rarum eum scilicet, qui deducitur aquæ derivandæ gratia: quippe ut aquam frumentis nocere prohibeat. Inde veteres porcare pro prohibere usurpaverunt, quamvis Varro elatam terram inter duos sulcos ideo Porcam vocari dicit, quod ea seges frumentum porricit. Sic cum Diis extadabant Porricere dicebant. Quoniam autem mirifice inter se congruunt hieroglyphica cum sacrificiorum ritibus, quod utraque iisdem causis plurimum inniti videantur (nam uti paulo ante positum est, hieroglyphicum vaniloquentiæ per Porcum, quem Elephantis aversetur, in sacrificiis identidem immolatur Porcus, ab laborantibus delirio verborum, atque etiam insaniam, quod terrenis præcipue sensibus additus applicitusque est, sponteque & voluptuose admodum inhæsit luto, lasciviæ turpitudinumque simulacrum habetur: idem in sacrificiis Maja, & Diis terrenis offertur, & ita demum in plerisque aliis hieroglyphicis, idem consensus est) non incongruam rem me facturum existimavi, si de